

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 343

гр. Стара Загора, 05.03.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, ПА ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на пети март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Мариана М. Мавродиева

Членове: Веселина К. Мишова
Орлин Н. Летов

като разгледа докладваното от Мариана М. Мавродиева Въззивно частно гражданско дело № 20265500500119 по описа за 2026 година

Производството е образувано по частна жалба на „П.к.Б.“ ЕООД, гр. С., чрез процесуален представител юрисконсулт Е.К. против разпореждане № 3144/19.12.2025 г., постановено по ч. гр. д. № 1598/2025г. по описа на Районен съд – Чирпан, с което е отхвърлено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу Т. Г. Б., за претендираните суми за договорна лихва в размер на 346.14 лева за посочения период и мораторна лихва в размер на 175.28 лева от посочената дата на изпадане на длъжника в забава до подаване на заявлението в съда, ведно със законната лихва.

Жалбоподателят излага твърдения за неправилност на постановения съдебен акт. Счита, че длъжникът бил уведомен със представен Стандартен европейски формуляр, с всички параметри на договора. Счита, че уговореният ГЛП отговаря на законовите ограничения и не противоречи на добрите нрави. Кредиторът нямал задължение да изготвя и посочва методика на формиране на ГПР, тъй като бил уговорен фиксиран лихвен процент. Спазена била и разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, поради което уговорената договорна лихва не представлявала неравноправна клауза. Не можело да е налице недействителност, поради противоречие с добрите нрави на това, което било позволено от закона с императивна правна норма. Излага съображения, че съдът неправилно отхвърлил заявлението досежно лихвата за забава, която не представлявала неравноправна клауза. Кредиторът имал право да получи възнаграждение за ползването на кредита извън уговорения срок, както и обезщетение в размер на законната лихва върху просроченото плащане. Моли съдът да отмени обжалваното разпореждане и да постанови да бъде издадена заповед за изпълнение. Претендира разноски във настоящото производство в размер на 15 лева – държавна такса и 50 лева юрисконсултско възнаграждение.

Съдът след като се запозна с оплакванията в жалбата и материалите по

приложеното електронно заповедно производство, намери за установено следното:

Жалбата е допустима, като подадена против подлежащ на обжалване съдебен акт, чрез процесуален представител- юрисконсулт, с надлежно учредена представителна власт. Частната жалба е подадена в срок и съдържа всички необходими реквизити и следва да се разгледа по същество.

Производството пред районния съд е образувано по подадено заявление от 08.12.2025 година, от „П.к.Б.“ ЕООД, гр. С. срещу длъжника Т. Г. Б., от с. К., ***, по чл. 410 и сл. от ГПК, за издаване на заповед за изпълнение за парично вземане: за неплатено договорно възнаграждение в размер на 346.14 лв. от 25.03.2022 г. до 25.12.2022г., лихва за забава, дължима от датата на изпадане на длъжника в забава 11.12.2020г. до 07.12.2025г., в размер на 175.28 лв., ведно със законна лихва от 08.12.2025г. Претендира също 21.25 лв. - ДТ, юрисконсултско възнаграждение 230 лв. и друго в размер на 100 лв. за подготовка на документи, на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37, ал. 1 от ЗПП и чл. 13, ал.2 от НЗПП.

Посочено е в заявлението, че вземането произтича от неизпълнено задължение по Договор за потребителски кредит № 4001020150 от 18.08.2020г. Към заявлението за издаване на заповед за изпълнение са приложени Договор за потребителски кредит „Профи Кредит Стандарт“ № № 4001020150 от 18.08.2020г. година и Общи условия към него, погасителен план към договора за потребителски кредит, декларация от потребителя, документ за внесена ДТ и пълномощно.

Представеният договор е за потребителски кредит, поради което приложими са разпоредбите на ЗПК, съответно на ЗЗП. Съгласно чл. 411, ал. 2, т. 3 от ГПК искането по чл. 410 се отхвърля, когато се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това, като неравноправна клауза в договор, сключен с потребител е всяка уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя - чл. 143, ал. 1 от ЗЗП, като изброяването по аргумент от чл. 143, ал. 2, т. 20 от ЗЗП не е изчерпателно.

От приложения Договор за потребителски кредит № № 4001020150 от 18.08.2020 година е видно, че е предоставена сума по кредита - 2500 лв., ГПР е 49.06 %, ГЛП - 41.00 %, лихвен процент на ден 0.11 %, дължимата обща сума по кредита е 3654.72 лв., като за закупените допълнителни услуги от клиента „Фаст“ и „Флекси“ е начислено възнаграждение, съответно - за закупена допълнителна услуга „Фаст“ - 750 лв. и за закупена допълнителна услуга „Флекси“ - 325 лв. В пункт VI от Договора за потребителски кредит в частта на „По поискана и закупена допълнителна услуга“ е посочено, че при кандидатстването си за потребителски кредит клиентът е поискал да закупи допълнителна незадължителна услуга, която е посочена в т. V „Поискани от клиента допълнителни възможности“ на този договор. Допълнителната

незадължителна услуга „Фаст“ е предоставена на клиента, съответно използвана от клиента към сключването на Договор за потребителски кредит. Редът за използването на закупената незадължителна допълнителна услуга „Флекси“ е подробно описан в общите условия на „П.к.Б.“ ЕООД към договорите за потребителски кредит на физически лица. Размерът на вноската за допълнителните услуги е 44.79 лева и е дължима заедно с месечната погасителна вноска по кредита. Възнаграждението за поисканата и закупена допълнителна незадължителна услуга става изискуемо с подписването на договора, но се разсрочва за срока му на равни месечни вноски и се добавя към месечните вноски за погасяване на кредита. В случай, че клиентът поиска да погаси изцяло или частично своя кредит преди уговорения срок, възнаграждението за закупената допълнителна услуга „Флекси“ за периода между настъпилата и следващата падежна дата е изискуемо в пълен размер, а ако клиентът е закупил допълнителна услуга „Фаст“ - дължи пълния размер на възнаграждението за същата. Общото задължение по кредита и по закупената допълнителна услуга възлиза на 4729.72 лв., с общ размер на вноската 197.08 лв.

Съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на този закон, е нищожна. Разпоредбата на чл. 19, ал. 4 и ал.5 от ЗПК предвижда, че годишният процент на разходите не може да надвишава пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с Постановление на МС на Република България, както и че клаузите в договора, надвишаващи определените прагове по чл. 19, ал. 4 от ЗПК се считат за нищожни.

Въззивният съд намира, че тъй като допълнителните услуги не могат да съществуват самостоятелно и са обвързани по силата на пункт VI от сключения договор за потребителски кредит с параметрите на договора, е налице заобикаляне на изискванията на ЗПК и ЗЗП, и съответно клаузите в договора относно допълнителните услуги са неравноправни клаузи. Дейностите по управлението и обслужването на кредита следва да се подчиняват на законовите изисквания по ЗПК, като за потребителя не става ясно по какъв начин разходите по този допълнителен пакет от услуги се отразява на ГПР по кредита с оглед преценката му за икономическите последици от сключването на договора.

Заявителят претендира договорна лихва в размер на 346.14 лв. от 25.03.2022 г. до 25.12.2022г., лихва за забава, дължима от датата на изпадане на длъжника в забава 11.12.2020г. до 07.12.2025г., в размер на 175.28 лв., ведно със законна лихва от 08.12.2025г.

Съгласно чл. 22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК изисква в договорите за кредит по ясен и разбираем начин да са посочени годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя. Съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗПК към общия разход по кредита за

потребителя се включват и всички видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, когато сключването на договора за услугата е задължително условие за получаване на кредита.

В процесния договор при посочен размер на ГПР от 49.06 % не е ясно какви точно допускания съдържа, не е налице изрично и изчерпателно изброяване всички разходи, които са свързани с кредита. Грешното посочване на ГПР се приравнява на непосочен ГПР по смисъла на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК и води до недействителност на договора на основание чл. 22 от ЗПК. Договорът е сключен при предварително определени от ответника клаузи и потребителят е бил лишен от възможността да повлияе върху съдържанието им. Задължението за заплащането на допълнително възнаграждение за посочените услуги Фаст и Флекси, макар и посочени като незадължителни услуги, на практика е условие за сключване на договора и по този начин кредиторът цели получаването на допълнително възнаграждение, извън дължимото му такова за предлаганата услуга под формата на договорна лихва. В този смисъл ГПР от 49.06 % не отговаря на действителните разходи по кредита, поради което вероятно е налице надвишаване на законовия допустим предел по смисъла на чл. 19, ал. 4 от ЗПК от пет пъти размера на законната лихва. Потребителят като икономически по-слабата страна в правоотношението не може да бъде поставян в положение да не знае колко точно дължи поради неяснотата в начина на изчисляване на ГПР. Посочването в договора за кредит на по - нисък от действителния ГПР представлява нелоялна и заблуждаваща търговска практика, съгласно чл. 68г, ал. 4 от ЗЗП във връзка с чл. 68д, ал. 1 от ЗЗП. Потребителят по този начин не може да прецени реалните икономически последици от сключването на договора. Именно затова процесният договор не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, като липсата на част от задължителните реквизити по т. 10 води до неговата недействителност съобразно разпоредбата на чл. 22 от ЗПК. Липсата на ясно посочване на конкретните елементи, които формират ГПР от 49.06 % е в пряко противоречие със закона, в частност с разпоредбата на чл. 19, ал. 2 вр. ал. 4 от ЗПК.

Поради изложеното съдът намира, че Договор за потребителски кредит Профи Кредит Стандарт противоречи на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, поради което и на основание чл. 22 от ЗПК същият е недействителен. При обявен недействителен договор за потребителски кредит ищецът връща само чистата стойност по кредита, но не дължи лихви или други разходи по кредита в съответствие с разпоредбата на чл. 23 ЗПК. В този смисъл, претендираните суми от заявителя за договорна лихва в размер на 346.14 лв. от 25.03.2022 г. до 25.12.2022г., лихва за забава, дължима от датата на изпадане на длъжника в забава 11.12.2020г. до 07.12.2025г., в размер на 175.28 лв., ведно със законна лихва от 08.12.2025г. и претендираните разноси в общ размер на 351.25 лв. следва да бъдат отхвърлени изцяло. Настоящият състав

намира, че в случая не става ясно дали претендираните лихви се формират само и единствено върху главницата, или върху главницата и пакета от допълнителни услуги. В заповедното производство, което е едностранно, съдът не може да назначи експертиза и не може да се установи реалният размер на ГПП по договора за потребителски кредит, поради което правилно РС – Чирпан е отхвърлил заявлението за претендираните лихви, тъй като не са индивидуализирани.

Предвид изложеното, съдът намира, че обжалваното разпореждане е правилно, подадената частна жалба против него е неоснователна, поради което следва да се остави без уважение.

Водим от гореизложеното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА разпореждане № 3144/19.12.2025 г., постановено по ч. гр. д. № 1598/2025г. по описа на Районен съд – Чирпан.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____